

Nd.

271. Frumvarp til laga

[136. mál]

um breyting á lögum nr. 42 1. júní 1957, um húsnæðismálastofnun, Byggingarsjóð ríkisins, sparnað til íbúðabygginga, breyting á I. kafla laga nr. 36/1952 o. fl.

(Lagt fyrir Alþingi á 77. löggjafarþingi, 1958.)

1. gr.

2. málsg. 4. gr. laganna orðist svo:

Í þessu skyni skal veðdeild Landsbankans heimilt að gefa út bankavaxtabréf, sem nemi allt að 100 milljónum króna árlega næstu 10 ár. Vaxtabréf þessi skulu vera þannig, að annar hlutinn, A-flokkur, verði með föstum vöxtum og afborgunum, en hinn hlutinn, B-flokkur, allt að 50 millj. kr. á ári, verði með vísitöluþróunum, þannig að greiðslur afborgana séu bundnar vísitölu framfærslukostnaðar.

2. gr.

10. gr. 1. málsg. laganna verður svo hljóðandi:

Öllum einstaklingum á aldrinum 16—25 ára skal skylt að leggja til hliðar 6% af launum sínum, sem greidd eru í peningum eða sambærilegum atvinnutekjum, í því skyni að mynda sér sjóð til íbúðarbygginga eða til bústofnunar í sveit. Skyldusparnaður hefst við næstu mánaðamót eftir að hlutaðeigandi verður 16 ára og lýkur við næstu mánaðamót eftir að hann verður 26 ára. Fé það, sem á þennan hátt safnast, skal ávaxtað í innlánsdeild Byggingarsjóðs ríkisins fyrir alla þá, sem búsettir eru í kaupstöðum og kaupsúnum, en í veðdeild Búnaðarbanka Íslands fyrir þá, sem búsettir eru í sveitum.

3. gr.

Aftan við 11. gr. laganna komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Útlendingar, sem hafa landvistar- og atvinnuleyfi hér á landi um tiltekinn tíma og dvelja hér um stundarsakir, skulu fá skyldusparnað sinn endurgreiddan, er þeir hverfa af landi brott.

4. gr.

12. gr. laganna orðist svo:

Vegna framkvæmda á ákvæðum þessa kafla skal heimilt að gefa út sparimerki, og skulu atvinnurekendur og aðrir kaupgreiðendur þá skyldir til að greiða tilskilinn hluta launa með slíkum merkjum hverju sinni, er kaup kemur til útborgunar.

Ákveða má í reglugerð sérstakt gjald, er skattfyrvald ákveður, á hendur þeim, sem vanrækir sparimerkjakaup, er nema má allt að þrefaldri þeirri upphæð, sem vanrækt hefur verið að kaupa sparimerki fyrir. Sömuleiðis má með reglugerð ákveða, að hverjum þeim, sem háður er ákvæðum þessara laga, um skyldusparnað, skuli skylt að gera skattfyrvaldi grein fyrir sparimerkjaeign sinni með framvísun sparimerkjabókar sinnar að viðlögðu 200 króna gjaldi. Gjöld þessi skulu renna til Byggingarsjóðs ríkisins eða veðdeildar Búnaðarbanka Íslands, eftir því sem við á.

Allur kostnaður við sparimerki, sparimerkjabækur og framkvæmd skyldusparnaðarins greiðist úr ríkissjóði.

Sett skulu í reglugerð glögg ákvæði um framkvæmd þessa kafla.

5. gr.

Á eftir 24. gr. laganna komi ný grein, sem verði 25. gr., svo hljóðandi:

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, settum samkvæmt þeim, varða sektum allt að kr. 10000.00, og skal fara með þau að hætti opinberra mála.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Athugasemdir við lagafrumvarp þetta.

Ákveðið hefur verið að innheimta skyldusparnað með sölu sparimerkja frá 1. janúar 1958.

Lög nr. 42 frá 1957, um húsnæðismálastofnun o. fl., hafa hvorki að geyma ákvæði um viðurlög við vanrækslu sparimerkjakaupa, samkvæmt III. kafla laganna, né heldur um það, hver skuli bera kostnað af framkvæmd á ákvæðum téðs kafla um sparnað til íbúðabygginga.

Nauðsynlegt er að koma á ströngu eftirliti með framkvæmd skyldusparnaðar, eila má búast við, að hann verði vanræktur að meira eða minna leyti og nái því ekki tilgangi sínum. Til þess að framkvæma slíkt eftirlit er óhjákvæmilegt að heimila allströng viðurlög, ef út af er brugðið ákvæðum laga og reglugerða hér að lútandi.

Þar eð Byggingarsjóður ríkisins og veðdeild Búnaðarbankans verða að svara út öllu því fé, sem safnast með skyldusparnaði, að viðbættri verðlagsvísitölu og fullum vöxtum, verður ekkert fé fyrir hendi hjá byggingarsjóðnum eða veðdeildinni til greiðslu þess kostnaðar, sem framkvæmd skyldusparnaðarins hefur í för með sér. Er því lagt til, að sá kostnaður greiðist úr ríkissjóði. Hliðstæð regla þessu gildir um framkvæmd orlofslaga. Stofnkostnaður, prentun og útgáfa sparimerkjabóka, sparimerkja o. fl. í því sambandi, mun nema um kr. 17000.00.

Skal nú vikið að einstökum greinum.

Um 1. gr.

Sú ein breyting felst í greininni, að vextir af umræddum bankavxtabréfum skuli ekki vera vísitölubundnir, svo sem nú er fyrir mælt í 4. gr. 2. mgr. Þar eð ómögulegt er að framkvæma vísitölubundna vaxtagreiðslu af slíkum bréfum, virðist óhjákvæmilegt að breyta ákvæðum þessum eins og hér er lagt til.

Um 2. gr.

Sú ein breyting er á 10. gr. 1. mgr., að á eftir fyrstu setningu er bætt nýrri setningu, sem kveður skýrar á um skyldusparnaðartímabilið. Skoðanir voru skiptar um það, hvort greinin eins og hún hljóðar í lögunum, legði fyrir um skyldusparnað í 9 eða 10 ár. Ætlunin mun hafa verið, að skyldusparnaðartímabilið væri 10 ár. Með þessari breytingu er tekinn af allur vafi um þetta atriði.

Um 3. gr.

Nauðsyn þykir að undanþiggja útlendinga skyldusparnaði, þó aðeins á þann hátt, að þeir fái endurgreiddan skyldusparnað sinn, ef þeir hverfa af landi brott.

Um 4. gr.

Grein þessi hefur að geyma heimild til að beita viðurlögum vegna vanrækslu sparimerkjakaupa og heimild til þess að skylda þá, sem háðir eru skyldusparnaði, til þess að gera grein fyrir sparimerkjaeign sinni, að viðlögðu 200 króna gjaldi. Hvort tveggja er nauðsynlegt, svo að við verði komið fullnægjandi eftirliti með framkvæmd skyldusparnaðarins.

Loks er ákvæði um, að ríkissjóður greiði allan kostnað af framkvæmd skyldusparnaðarins.

Um 5. og 6. gr.

Parfnast ekki skýringa.